

Editörden

Değerli okuyucularımız,

Uluslararası İlişkiler dergisinin 75. sayısında yeniden sizlerle birlikteyiz. Bu sayımızda nicel ve nitel yöntemlerin kullanıldığı iki makalenin yanı sıra bölge çalışmaları ve siyasi tarihe odaklanan üç makale ile dört kitap incelemesi bulunuyor.

Sayının ilk makalesinde Emrah Utku Gökçe, Uluslararası İlişkiler ana temasıyla *Web of Science* ve *Scopus* veri tabanlarında taranan Türkiye çıkışlı üç dergide yayımlanan makaleleri bilim felsefesi bağlamında karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Hem nitel hem de nicel yöntemleri kullanarak *Uluslararası İlişkiler*, *All Azimuth* ve *Insight Turkey* dergilerindeki konu dağılımlarını tespit eden yazar, analiz ettiği toplam 587 makalede en çok odaklanılan konuların başında bölge çalışmaları, dış politika analizi, Avrupa Birliği ile teori merkezli çalışmaların geldiğini tespit etmiştir. Yazar, söz konusu dergilerde sınırlı oranda (%3,6) yayımlanan ve genel bilim felsefesine odaklanan makaleleri de içerik olarak çalışmasında incelemiştir.

Emmanuel Oluwatosin Adewusi ve Özker Kocadal'ın çalışması ise Bulanık Küme Nitel Karşılaştırma Analizi (*Fuzzy-set Qualitative Comparative Analysis*, FsQCA) yöntemini kullanarak Avrupa Birliği ile Afrika Birliği üye ülkelerinde insan hakları korunmasını karşılaştırmalı olarak analiz etmektedir. Analiz çerçevesinde yazarlar, hukukun üstünlüğü ve kişi başına düşen gayri safi yurt içi hasılanın yüksek olması ile insan haklarının korunması arasında pozitif bir ilişki olduğunu vurgularken, Afrika Birliği ülkelerinde görülebileceği üzere aksinin insan hakları korunmasının önemli ölçüde zayıflaması sonucunu doğurduğu tespitini de yapmaktadırlar.

Takip eden makalede Eman Ratrou ve Nur Köprülü, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki ülkelerin demokratik dönüşümlerinde negatif yönde etkili olduğunu öne sürdükleri dış yardımları Mısır örneği üzerinden incelemektedir. Yazarlar, söz konusu ülkelerin demokratikleşme süreçlerinde karşılaştıkları zorlukların literatürde genel olarak içsel faktörlerle ilişkilendirildiğini ifade ederken, çalışmalarında dış faktörlerin de bu süreçlerde etkili olduğunu savunmaktadırlar. Özellikle dış yardımların otoriter rejimlerin konsolidasyonunda etkili olduğunu savunan yazarlar, Arap Baharı sonrasında özellikle Trump Dönemi'nde ABD'nin Mısır'a yaptığı yardımların ordunun gücünün artmasına ve Abdul Fattah Al-Sisi döneminde ülkenin daha fazla otoriterleşmesine katkı sağladığını öne sürmektedirler.

Göktaş Kırızlı ise makalesinde BRICS olarak bilinen Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'dan oluşan ülkelerin iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki yaklaşımlarını ahlak ve sorumluluk bağlamında incelemektedir. Söz konusu ülkelerin iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki eylem ve söylemlerini ayrıntılı şekilde analiz eden Kırızlı, bu konudaki eylemlerinin BRICS ülkelerinin kendilerini algılama ve sınıflandırmasına yardımcı olduğunu savunmaktadır.

Sayının Murat Aydoğdu tarafından kaleme alınan son makalesi ise 1939 İngiliz-Fransız-Türk Antlaşması'nın 'Erteleyici Maddesi'ne ilişkin önemli bir gerçekliğe dikkat çekmektedir. Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı dışında kalmasının literatürde kendisine vaat edilen teçhizatın verilmemesinin bu

maddeye dayandırılarak tartışıldığını ifade eden Aydoğdu, bunun hatalı olduğunu ifade etmektedir. Nitekim İngiliz kabine dosyalarını merkeze alan çalışmada Aydoğdu, söz konusu maddenin Bakanlar Kurulu'nun 26 Ocak 1940'ta aldığı bir kararla ve savaşın daha başlangıç aşamasında geçersiz kıldığını, Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı dönemdeki politikasının bu gerçeklik üzerinden incelenmesi gerekliliğini vurgulamaktadır.

Makalelerin yanı sıra Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler alanlarında yayımlanan dört önemli esere ilişkin Barış Sür, Defne Gönenç, Tuğçe Yıldız ve Barış Kesgin tarafından kaleme alınan incelemeler de bu sayıda yer almaktadır.

Bu sayı ile derginin değerlendirme sürecinde bulunan tüm Türkçe yazılmış makaleleri sonuçlandırmış oluyoruz. Önümüzdeki sayıdan itibaren tamamen İngilizce yayınlanacak makalelerle sizinle olmayı planlıyoruz.

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere, iyi okumalar.